

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katoliški Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vzprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pe peti prejemnik:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 — h
štrt : 6, 50 — h
mesec : 3, 20 — h

V pravništvu prejemnik:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 — h
štrt : 5, 50 — h
mesec : 1, 70 — h

Na pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 238.

V Ljubljani, v četrtek, 16. oktobra 1902.

Letnik XXX.

Sisifovo delo.

Dunaj, 15. okt.

Ako hoče »ustavoverec« govoriti odkrito, mora priznati, da ga strese mraz, ko sliši besedo »ustava«. Prihaja mu na misel rek: »Die Geister, die ich rief...« Da, duhovom ljudskih teženj, želja in vzbujajoče se zavesti so pokazali zeleno livado, a jo zagradili s trnjem in neprodinim plotom. Narodom so obljubovali zlate gradove narodne enakopravnosti, a ti gradovi so bili in so — fata morgana. Ustava je trdnjava za nemški rod in njegovo birokracijo, slovenski narodi v Avstriji, izimši Poljake, so novodobni Tantal. Naravno je torej, da zahtevajo slovenski narodi, kar jim zagotavlja mrtva črka ustavnega zakona. In to je stara bolezen ustavne Avstrije, kar je znano že vabcem na starihah.

Dr. pl. Körber je v svojem prvem govoru v zbornici naglašal, da je prva naloga njegove vlade rešitev jezikovnega vprašanja Meseca prosinca 1900 je sklical češke in nemške zaupnike k spravnim pogajanjem. Predložil jim je svoje predloge in nasvete glede Češkega in Moravskega, zatrjujoč, da vlada vse odobri, o čemer se Čehi in Nemci zedinijo. Hotel je strankama prepustiti svoobodno roko. Pogajanja so se razbila, ker Nemci so zahtevali, sklicujoč se na svoj »zgodovinski poklic«, poleg privilegijev novih koncesij. Dr. pl. Körber je nato sam prišel inicijativno; predložil je zbornici načrt jezikovnega zakona za Češko in Moravsko. Ako ne gre z naredbami, morda pojde potem državnega zakona. Obrzda je konja pri repu in konj je nekaj tednov po zbornici razbijal s kopiti, a voz se ni premaknil. Lansko leto je dr. pl. Körber poskusil z zlatim konjem. Vrgel je v kot naslonjač spravnih pogajanj, ter obljubil kar 1000 milijonov kron za železnice in vodne ceste. Slo je nekaj mesecev, celo proračun je bil dovoljen, a vode so se stekle in zopet je suša. Včeraj je storil tretji poskus. Predložil je češkim in nemškim zastopnikom »glavna načela«, po katerih naj bi se pozneje potem zakona uredilo jezikovno vprašanje na Češkem in Moravskem. Mi Jugoslovani in Ru-

sini smo seveda še vedno »peto kolo« pri državnem vozu, ker tako menda zahtevajo »neizvedljiva« pota državne politike. Dr. pl. Körber je včeraj zatrjeval češkim in nemškim zaupnikom, da je rešitev češko-nemškega vprašanja njegova resna volja in ne le taktična vaja. Politične razmere so z ozirom na pogodbo z Ogri resne, zato prepustja strankam vso odgovornost za posledice, ako zavrnejo njegove predloge.

Körberjeva »načela« so sicer le podlaga mogočemu kompromisu, a na prvi pogled večje koncesije nemškim zahtevam, nego češkim. Nemški listi sami to priznavajo. Ko bi, recimo, na podlagi teh načel v avstrijskem parlamentu obveljal jezikovni zakon, dobila bi nemščina kodifikovano pravico državnega jezika. Tega pa niti svoj čas vsemožna ustavoverna nemška stranka v ustavi ni določila. Res je sicer, da bi bil krog nemškega državnega jezika za Češko in Moravsko jasno določen in tudi omejen, toda taka določba bi nasprotovala češkemu državnemu pravu. Na drugi strani pa Körberjevi »temeljni načrti« dajejo češkemu jeziku v obeh kronovinah koncesije, katere z vso odločnostjo odklanjajo Nemci. Po tem načrtu bi namreč mogla vsaka češka stranka tudi v čisto nemškem Hebu ali kjerkoli zahtevati češko obravnavo in razsodbo. Ker pa so češki uradniki skoro brez izjeme zmožni obeh deželnih jezikov, mlajši nemški uradniki pa le deloma, boje se zopet Nemci, da češki uradniki preplavijo nemške sodne okraje. In to velja posebno za Moravsko, kjer bi bili vsi okraji brez izjeme mešani ali dvojezični.

Gotovo tudi gospod dr. pl. Körber ni pričakoval, da bodo Čehi in Nemci kar brez pomisleka podpisali te pravne ponudbe; a že današnje izjave raznih merodajnejših glasil kažejo, da skoraj gotovo dr. plem. Körber sedaj že tretjič kot Sisif valj skalo na goro. Vprašanje je le, ali podleže vlada ali se skala zvali na stranke v dolini. Zastopniki mladočeškega kluba, češkega konservativnega veleposestva in čeških agrarcev so včeraj v skupni seji sklenili, da so predložena načela »nevzprejemljiva«, in to jutri naznanijo dr. pl. Körberju. Torej kar

»a limine« pogajanj niso odklonili. Nemški zastopniki pa hočejo še razmišljati, kaj naj vladi odgovorijo. Iz vsega moremo sklepati, da se bodo pogajanja mej vlado in strankama vlekla tedne in tedne in da se odloči, ko pride nagodba na vrsto. Češki krogi so malone edini v sklepu, da brez češko-nemške sprave ni nagodbe. Sprava pa je mogoča, ako vlada pred razpravo o nagodbi Čehom dovoli notranji uradni jezik. Torej stari kolobar, v katerem se suše to vprašanje. Kako se reši, je danes uganka. Pregovor pravi: Ovca cela in volk sit, to ne more biti.

* * *

Jutri je prva seja po poštiniticah. Dežilo bode po stari navadi nujnih predlogov in interpelacij cele kopice na mizo predsednikovo. Mej nujnimi predlogi je oglašen tudi predlog rumunskih poslancev, ki od vlade zahtevajo pojasnila, zakaj je poslanec dr. Lupu odstavljen od službe in s tem žaljena imuniteta poslanska. Dr. Lupu je namreč nedavno objavil brošuro, v kateri jako ostro obdeluje bukovinskega deželnega predsednika in deželnega glavarja. Vseled tega je disciplinarni senat Ivovskega višjega sodišča predlagal njegovo suspenzijo. Finančni minister bode predložil in pojasnil državni proračun za leto 1903 in s tem utegne biti seja jutri končana.

Deželnozborske volitve na Koroškem.

Iz Celovca, 15. oktobra.

Stranke imenujejo polagoma svoje kandidate za deželnozborske volitve, ki se vrše prvič direktno in tajno in se prične 5. novembra. Socialni demokrati so imenovali za splošno kurijo v celovsko-velikovškem okraju svojega sodruha J. Pressien-a v Celovcu, za skupino Št. Vid-Volšberg urednika Riese-ja.

Nemško nacionalci, bratsko združeni z »bauernbundarji«, kandidirajo v splošni kuriji za okraj Celovec-Velikovec celovskega podžupana dr. G. Metnic-a. Zanj so glasovali zadnjo nedeljo v

Sinčivasi. Najprej so mislili na predsednika kmetijske družbe in državnega poslanca Čare-ta, a ta se brani prevzeti kandidaturu. Se mu je menda zadnjič na shodu v Možici preslabo godilo. Dasi so za ta shod močno agitirali, je prišlo celih — 6, reci: šest kmetov in nekaj znanih liberalcev iz okolice.

V kmečki skupini so znane naslednje kandidate nemških nacionalcev: v okraju Velikovec-Dobrlavas Val. Plešivčnik po domače Tiefenbacher na Rudi. Ta je bil že prej večkrat kandidat »bauernbundarjev«. — V okraju Pliberk-Želez. Kaplja so postavili J. Edelmana v Libeličah, ki se je včasih delal tudi že Slovenca, a je star nemčur in prijatelj »Štajerca«. — V okraju Trg kandidira dosednji posl. protestant Franc Huber. Vsenemec Hinteregger, ki je prej tudi hotel kandidirati, si je stvar premislil in odstopil. — Za okraj Trbiž-Podkloster hočejo baje postaviti odvetnika dr. M. Abujo v Celovcu. — V okraju Šmohor-Kotiče bo na svojo pest kandidiral vseučilišni profesor dr. Walder iz Inomosta. — Za okraj Graifenburg-Kot kandidirajo poštarja F. Rieder-ja v Štalu, za okraj Milštät -- Sovodje pa župana P. Grieser-ja v Renwegu. — Za okraj Rožek-Paternion-Beljak bodeta postavljena dosedanja poslanca sloveči Oraš in Josip Huber. — V labudski dolini kandidirata dosedanja poslanca Cernik in Hönlinger.

V splošni kuriji kandidirajo dalje: v okraju Št. Vid-Volšberg »bauernbundar« K. Kirchmayer v Zweikirchnu, za okraje Beljak-Trbiž-Paternion itd. župan Breitegger v Kellerbergu, za okraje Trg-Špital-Graifenburg itd. bivši posl. Daniel Kotz.

V mestni skupini bo kandidiral v Velikovecu Pliberku itd. velikovski župan, zagrizeni nasprotnik Slovencev, Pinterič. Doslej je ta mesta zastopal Plavec. — V skupini Št. Vid-Trg itd. kandidira meščanski učitelj Mattersdorfer. — V Celovcu bo kandidiral tudi državni poslanec Dober-

LISTEK.

Moje letošnje počitnice.

Minula je letovičarska doba, nastopila je jesen z deževnim vremenom in gosto meglo. Kako so drli v vročih dneh Ljubljancem med nas na deželo počit se od naporenega dela, vživat sveži zrak, okrepit se za daljno delovanje. Jaz pa nisem mogel s svojega bivališča in skoraj sem zavidal letovičarje, ki so »procul negotiis« vživali zlato prostost in katerim se je videlo, da jim dobro dá odmor. O čakajte, prišel je tudi zame čas, da se znebiti za nekoliko dni domačih skrbi. Kam pa naj grem? To je vselej kapitalno vprašanje, kadar ima človek odpust. No, jaz imam na deželi celo leto dober, krepilen zrak, ni mi treba dalje v deželo; odzvati se hočem prijateljskemu povabilu v stolno mesto; videti hočem njegov napredek, razvedriti se v prijateljskem krogu, širiti si duševno obzorje, da ne postanem popolen filister, na pol sem že, kajti pet let že nisem videl Ljubljane.

Ljubljana, o kako si se izpre-

menila zadnjih štirideset let! Še se spominjam, da je bila Maličeva hiša zadnja proti Latermanovemu drevoredu, in zdaj? — Št. Peterska cerkev je stala ob periferiji mesta, in danes? — Potisnjena je notri v mesto, ali bolje: mesto se je z novimi stavbami, deželno bolnico, gluhomemnico, »Leoninom« spojilo z Udmatom. Zid nunskega vrta je nekdanj mejil mesto na zahodni strani, in danes je zginit za krasnimi stavbami na novi Bleiweisovi cesti, poleg katere stoji deželni muzej, »Narodni dom«, ljubke vile in velika poslopja. Med njimi se posebno odlikuje poslopje deželne vlade, pravcata palača, zidana v florentinskem renesanškem slogu, močno slična palači »Venezia« sredi Rima, v kateri stanuje avstrijsko poslanstvo. Velikanske so Gorupove hiše na Rimski cesti, priprostege so sloga, a dobro razdeljene za srednja stanovanja. Kakšna je Špitalska ulica! Nekdanj je bila ozka, danes je široka dvanajst metrov, nekdanj kriva, danes popolnoma ravna, na obeh straneh okrašena z najlepšimi stavbami. Letos sta dodelani še dve velikanski stavbi: deželni dvorec in deželna sodnija, o katerih se čuje marsikaka kritika. Vsa slava deželnega dvorca je v strehi in stolpih, zidovje ne kaže nobene

arhitektonične razdelitve. Tudi je velika zguba, da dvorec gleda proti Zvezdi s koncem, a to se ni dalo drugače vrediti. Sodna hiša z novim »Žabjekom« vred zavzema velikanek prostor na nekdanjem Českovem ozemlju med Dunajsko in Kolodvorsko ulico, ima krasno fasado in je opremljena malone luksurijsno. Za kaznjence je preskrbljeno le preveč; da bi delavci imeli taka stanovanja, snažna, svetla, gorka! In delavcev je nebroj v Ljubljani. Imajo sicer delavske hiše na raznih straneh zunaj mesta, a premalo jih je. — Krog sodne hiše nastajajo sedaj velike stavbe, ker vsi odvetniki in notarji tišče k sodišču. Škoda, da so nekatere smešno secesionistične.

Regulacija mesta lepo napreduje. Nastale so nove ceste, n. pr. Miklošičeva od frančišk. cerkve mimo sodišča k predilnici, sodna cesta, ki veže Dunajsko s kolodv. ulico itd. Stare so regulirane, na mnogih mestih znižane, zravnanе, n. pr. Rimska cesta, Prešernove (prej Slonove) ulice. Supčeva hiša je padla, ki je toliko časa ovirala promet. Figovec na Dunajski cesti še stoji in pripoveduje mimogredočim o nekdanji Ljubljani. V Dalmatinovi ulici so sedaj še največje razvaline, edini ostanki

potresa. Na Marijnem trgu se Bučar in Mayr zakrivata novo Mayrjevo palačo. Zakaj se ne podre? Bil bi Marijin trg najlepši v Ljubljani. Zvedel sem, da manjka mestnemu magistratu sredstev. Zanašal se je, da bo vlada križ naredila čez potresno posojilo, zdaj ga pa iztirjava z neizprosno strogostjo od mestne uprave, kakor od posojilnih posestnikov. Vseled tega sedaj nekoliko zastaja nameravana regulacija. Škoda, da se vlada tako malo ozira na Kranjsko, ko je vendar v podobni priliki gališki deželi odpuštila krog sedemnajst milijonov.

Poleg teh stavb daje Ljubljani velikomestni značaj električni tramvaj, ki vozi že nad eno leto. Lepa naprava to, za Ljubljano nekoliko prezgodnja, vendar kakor čujem, mestni upravi nikakor ne škodljiva. Vsaka železnica si naredi sama promet; od začetka gre bolj kilavo, kmalu pa se ljudje privadijo in kadar se privadijo, ne marajo je več pogrešati. Tarif pa je vsekako previsok; deset vinarjev vsaka vožnja, in vozilo bi se vse! Saj je tudi več pisem šlo po svetu, ko so znižali tarif od 15 in 10 kr. na 5 kr. za celo Avstrijo in sedaj celo za nekatere inozemske dežele.

55 50

n i k. Po novem volivnem redu ima Celovec tri poslance.

Veleposestvo šteje 114 volivcev in voli 10 poslancev.

Povišanje cesarjeve civilne liste.

Iz budimpeštanskih krogov dohaja vest, da ogrska vlada v kratkem predloži parlamentu predlog, naj se zviša civilna lista. Enak predlog predloži tudi avstrijska vlada. Povišanje bo znašalo skupno 2 milijona kron. To vest potrjujejo tudi parlamentarni krogi na Dunaju in v Budimpešti. — Sedanja civilna lista znaša 186 milijona kron; k tej svoti donaja polovico Avstrija, polovico pa Ogrska. Povišana lista bo torej znašala 206 milijona kron, in od tega bo odpadlo na našo državno polovico 103 milijona.

Vladni načrt in stranke.

Zaupniki češke in nemške stranke so se, kot znano, takoj po kratki avdienci pri ministerskem predsedniku sošli v posvet o znanem vladnem načrtu. Prvi je zopet zboroval češki klub, pozneje nemški. Posvetovanje v prvem trajalo je skoro šest ur, končni sklep je pa bil sledeči: Zbrani zastopniki češkega naroda sklenejo, da na vladne nasvete odgovore v posebni izjavi, ki se danes, v četrtek, predloži posamnim klubom v potrdilo, ob enem pa ministerskemu predsedniku. — Manj določni so bili Nemci. Ti so povedali edino le to, da se bodo posvetovali o vsakem vladnem načrtu posebej, odgovore, odobrene od strani vseh nemških strank, pa naznanijo vladi in javnosti ob primernem času. — Iz tega sledi, da hočejo Nemci vsekako počakati, kaj bodo odgovorili Čehi, ter bodo morda v svojem odgovoru ob enem že reagirali na češke zahteve.

Szell o nagodbenih obravnavah.

V včerajšnji seji ogrske poslanske zbornice je ministerski predsednik Szell odgovoril na vprašanje poslancev Rakovsky in Thaly, da se mej avstrijsko in ogrsko vlado v zadevi nagodbe doslej še ni doseglo nikakoli sporazumljenja. Szell se hoče potruditi, da se vladi zedinita na podlagi zakona, a ob enem hoče do skrajnosti varovati ogrsko stališče. Minister se nadja, da mu bo mogoče načrt predložiti v najkrajšem času, dotlej pa ne more podati prav nikakih pojasnil. Konečno Szell v daljšem govoru pojasnjuje neresničnost vesti, češ, da nastopi od leta 1903 nadalje popolno samostojno carinsko ozemlje, če do konca tekočega leta ne bo nikake edinosti v zadevi carinsko-politiških razmer, in pravi, da v zakonu to ne pomeni razdora reciprocitete. Zakon določa edino le to, da se v slučaju, če ni pravočasno rešen avtonomni carinski tarif, z zunanji državami ne morejo skleniti daljše pogodbe, nego do konca leta 1907. — Kakor znano, je dr. Koerber v tem pogledu popolno drugačnega mnenja, in sodi se, da je ravno ta nazor v zadnjih dneh najbolj poostiril nasprotstvo mej obema vladama.

Času primeren opomin.

Pod pokroviteljstvom prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda stoječe društvo za vzgojo katol. učiteljev je imelo predvčeršnjim na Dunaju slavnostno zborovanje, na katerem je govoril mej drugimi tudi dr. Henr. Funder. Ta mož je omenjal smrti nadvojvodinje Margarete Zofije ter povedal tudi naslednji dogodek ob njeni smrti: Malo minut pred svojo smrtjo je nadvojvodinja pozvala najstar. sinka, ki ga diči nekoč kraljeva krona, in mu rekla: »Sinko, ostani katolik!« Ta opomin, pravi govornik, velja tudi nam vsem. Može in žene, ostanimo katoliki! Ne samo v krstnem listu in ne samo v cerkvi, marveč katoliki moramo biti v celem svojem življenju. V času, ko se sovražniki najsiloviteje zaganjajo v katoliško cerkev, moramo ven iz delavnice, ven iz pisarne, ven iz zakristije. Casa je še dovolj. Storimo vsak svojo dolžnost in svet je naš. — Naj bi se čim dalje bolj množilo številu onih, ki bi vestno sledili temu klicu!

Zakaj je bil suspendiran poslanec Lupu?

Včeraj smo omenili, da je deželno sodišče v Lvovu suspendiralo deželno sod-

nega svetnika ter državnega in deželnega poslance Lupu v Crnovicah ter obenem uvedlo proti njemu disciplinarno preiskavo. Pripomniti treba, da je imenovan rumunski poslanec član opozicije bukovinskega deželnega zbora. Viroki, ki jih navaja sodišče, so naslednji: 1. Na nekem shodu je Lupu napadal veleposestvo vseh strank in rumunsko stranko ter se torej dotaknil celih slojev prebivalstva; 2. v nekem odprtem pismu na deželnega glavarja je tega in poslanca dr. Wolczyńskiego dolžil nečastnih dejanj; 3. v nekem časniškem članku je poniževalno govoril o poslancu Onciulu, torej svojem kolegi. Končno se mu še šteje v zlo, da je člane deželnozborske večine nekoč našel z »beštijami, ki žro diete«. — Omenili smo že, da je Lupu tudi državni poslanec in kot tak imun za svoje besede, in vendar ga na tako čuden način zasleduje oblastvo. Kakor razvidno iz naštetih »hudo delstev«, ni Lupu storil prav nič drugega, kakor kar je bila dolžnost njegova kot zastopnika manjšine, in bi ga mogel za njegove besede k večjemu pozvati na odgovor deželni ali državni zbor. — Cuje se, da pride ta zadeva v kratkem v parlament v obliki nujnega predloga.

Kongregacijska debata v francoski zbornici.

Proti pričakovanju gotovih krogov se je v francoski poslanski zbornici že v prvi otvoritveni seji pričela razprava o interpelacijah v zadevi zatvoritve kongregacijskih šol ter vladnega nasilja sploh. V omenjeni prvi seji je bil namreč na dnevnem redu razgovor o tem, v kaki vrsti naj se vrši razgovor o vloženih interpelacijah, t. j. kaj naj pride najprej na vrsto. Ministerski predsednik Combes predlagal, naj pridejo najprej na vrsto kongregacije, potem stavke, dalje zadeva generala Fratra in končno Humbertova afera. Za framaçonske levičarje so kajpada Combesove želje povelje, v sled česar je zbornica z veliko večino odobrila predlagani red, tembolj, ker je Combes izjavil, da je voljan takoj odgovorjati na vsa vprašanja. Socialisti so glasovali z vlado. Govorili so nato k prvi točki desniški poslanci A y n a r d, D e n n i n in za njima najboljši govornik d e M u n. Rekel je ta odlični prvoboritelj mej drugim tole: Vlada ni bila po zakonu opravičena za zatvarjanje kongregacijskih šol; to je priznal celo Waldeck Rousseau. Zakon o svobodi pouka izhaja od Gobleta; sedaj ste ga prekršili, ko ste zatvorili 2500 šol. Cudili ste se, da se zatvarjanje v Bretagni ni vršilo mirno. To pač ni nič čudnega, kajti tu imamo opraviti s krščanskim ljudstvom, ki revolтира proti vsaki kršitvi z a k o n a. Vlada je poslala armado v službo nezakonitosti; vojakom je vsilila izbiro mej vestjo in vojaško dolžnostjo. Večina odobrava to počenje, toda večine proti pravici in pravica je na naši strani. Pravica je z nami v boju, ki ga vodimo in ki ga bomo nadaljevali do konca. — Ta izborni govor je desnica navdušeno odobrvala.

Iz brzojavk.

Naš cesar je z ozirom na dogodke v ogrskem parlamentu svoj odhod v Budimpešto odgodil. — Pregarjanje irskih poslancev. Nacionalistični člen angleške spodnje zbornice, O' Donnel je bil na podlagi izjemnega zakona radi groženja in ščuvanja na upor obsojen na dva meseca težkega dela. — Nemški državni zbor. Včeraj je imel nemški državni zbor svojo prvo sejo po zopetnem sestanku. Predsedoval je predsednik Ballenstrem. Rešile so se razne formalije; uloženih je bilo več interpelacij in predlogov in se je pričela razprava o zakonskem načrtu glede združevanja. — Profesor Seidl, ki je znan iz Wolfve afere, je sedaj svoje učiteljevanje popolnoma opustil. — Grški kralj obišče koncem tekočega leta našega cesarja. — Odlikovanje. Z Dunaja se poroča, da je sekcijski šef v poljedelskem ministerstvu, baron dr. pl. Beck, odlikovan z redom železne krone II. razreda. Dvorni svetnik in prezidijalni šef v poljedelskem ministerstvu Jožef Popp je postal prvi sekcijski šef v tem ministerstvu, dvorni svetnik v poljedelskem ministerstvu Em. Meissl je dobil naslov sekcijskega šefa.

Iz Bohinja.

Tujih delavcev je sedaj nad 2000 v Bohinju. Gostilne so vedno polne in pravijo, da najbolje izhajajo krčmarji. Zraven tunela se je napravil novi hotel, ki ga je prevzela v oskrbnišvo najemnica hotela Turist pri bohinjskem jezeru.

Tujcev, ki pridejo gledat lepi Bohinj, je vedno več. Mnogi tudi poprašujejo po svetu, kjer bi mogli zidati vile.

Dosedaj je še veliko sveta na razpolago, ki bo pa skoro gotovo prišel v tuje roke, ker se Slovenci za to dosti ne zmenijo ali pa hočejo imeti kakor navadno na pol zastonj.

Kako izvrstno bi se obrestoval priprosti hotel! Tujcev bo gotovo vedno več, pa še ti, ki pridejo, ne morejo dobiti prenočišča. Pri jezeru, na enem najlepših krajev naše dežele, ni niti ene slovenske gostilne, temveč le hotel Turist, ki je kot last verskega zaklada, čisto v nemških rokah.

Stanovanja so izredno draga. Na Bistrici in povsod, kjer so delavci, morajo plačevati vsak po 6–10 K na mesec za prenočišče, čeprav jih je več skupaj v eni sobi. Kot kuriosum omenjam, da je neki posestnik tukajšnjemu zdravniku, ki je dosedaj plačeval za tri sobe in kuhinjo 500 K na leto, povišal najemnino na 1200 K. Če mu jo bo zdravnik res plačal, ni znano. Tudi vse drugo se je izredno podražilo. Slamo in navadno seno radi kupujejo stari cent po 5 K; liter mleka po 24 h. Kakor pravijo, se bo večina tunela, menda dve tretjini, zidala od bohinjske strani, torej bo tudi večina onih 19 milijonov, ki so proračunjeni za tunel, prišla v Bohinj, in skoro gotovo bo večina šla tudi iz Bohinja.

Društvena predstava.

Iz Kroke, 18. okt.

Veliko veselja, zabave in razvedrila napravili so nam vrli naši možje in mladeniči udje katoliškega delavskega društva. Sto pivši prvič na oder, igrali so tako spretno, tako natančno, tako živo, da se nam je zdelo, kakor da bi se vse to v resnici vršilo pred našimi očmi. Uprizorili so dve igri in sicer »Vedeževalko« in »Sanje«, obe jako poučljivi, kateri nista zgrešili dvojnega svojega namena. Med tem, ko sta nam bili v kratek čas in zabavo — bili sta nam tudi v pouk. Živo nam je prva povdarjala, da so vraže le prazne, a druga je milijonkrat dokazano in skušeno resnico potrjevala, da more strast človeka, ki se ji vda — v skrajno revno in bedo pahnuti, med tem, ko ga le edino čednost privede do prave sreče in zadovoljstva.

Pred in po igri zapel je moški zbor prekrasne pesmi pod vodstvom organista g. Jurija Legata, kateremu moramo čestitati in reči, da je lahko ponosen na svoj pevski zbor, ki je tako izborno rešil svojo nalogo.

Olividno je bilo, da so se vsi, osobito pa oni igralci, ki so imeli po več ulog, zelo potrudili in z vnmom in navdušenjem poprijeli stvari v splošno zadovoljstvo občinstva.

Vkljub slabemu vremenu je bila dvorana prenapolnjena. Omenimo naj še, da je blag. g. Valentin Klinar, hišni posestnik in gostilničar v Kropi, brezplačno za ta večer odstopil dvorano, za kar se mu tudi tem potom izreka najtopleja zahvala.

V nedeljo 19. t. m. popoldne ob 4. uri se bota istotam še enkrat uprizorili omenjeni igri.

Liberalcem in njih pomagalcem v odgovor in zahvalo.

Iz Cerknice, 14. okt.

Liberalstvo se silno jezi po »Nar.«, da je doživelo v Cerknici na zadnjem shodu tak fiasco. Laže in laže, naši so pa veseli. Kolikor stavkov napišejo liberalci, skoro toliko laži, kolikor psovki, toliko po mislih te kaste duhovitosti.

»Nar.« št. 231 pravi: »Z debelimi črkami lahko napišemo, da ni bilo (na shodu) čez 50 glav klerikalne, oziroma najete bande«. Mi pa pravimo: Z drobnimi črkami ste napisali, pa ste se silno debelo zlagali. Tudi če s tako debelimi črkami napišete, kakor so naši trami in bale, se boste težko debelejši zlagali.

Iz vaših besedi vam dokažem vašo laž! Najprej ste pisali v »Nar.«, da je bilo navzočih vsaj 250 mož. V istem članku pravite, da je bila stotina zavednih kmetovalcev (t. j. liberalcev). »Veljavne moze«, kakor jih imenujete, štejemo z vašo besedico »v s a j«. Kakšne stranke je pa torej bilo ostalih 150? Soc. demokrat je bil samo eden, ki ga poznamo s Kopačevega shoda na Rakeku, pa še ta je podoben tistemu afriškemu ptiču, ki svojo barvo vedno spreminja po barvi polja ali pušče, kjer živi! Tudi tega še lahko štejemo vam v prilog pod »v s a j«. 150 pa jih pustite nam, hvala! Mi smo jih našli le 132, ostalih 18 mi nismo zapazili. Sveda več oči več vidil! Ko bi imel prostor, bi vam naštel, koliko jih je bilo iz vsake vasi posebej.

Ta račun, ki sem ga navel, bo menda razumel tudi najbolj zaostali liberalcev v

Cerknici. Klerikalcev je bilo po naše 132, po liberalsko šteto 150; liberalcev namerjenih z vrhano mero in potreseno 70; pod rubriko »v s a j« kakih 10, in sem spada tudi omenjeni afriški ptič. To je vsa bilanca! Priznali ste jo prvič v »Narodu« tudi vi, ko ste pisali, da je »v ozadju stala glava pri glavi klerikalna garda«! Sveda, hitro pozabite.

Na psovke, ki so v »Narodu« nakopičene na mojo osebo in na cenjene osebe drugih, pa ne odgovarjam. Samo to rečem: Gospoda Hribar-Triller & Comp. Malenkostni ste, da se z »mlečnim kaplanom in kaplančkom in popom« itd. toliko pečate po »Narodu«. V čast pa si štejem, da sta prišla taka dva gospoda v Cerknico z namenom, da svoje govore posvetita moji malenkosti! Za trud vama hvala! Samo to mi je žal, da so se vama ravno ti panegiriki tako ponesrečili. Prosim, kadar mi bosta še prišla slavo pet, nekoliko bolj pazita, da bosta še boljše — spakerala! Naj vama ne upade pogum! Le krepko naprej na tej poti, in kakor sta storila zadnjič, tako delajta tudi v prihodnje s svojimi govori in shodi pri nas za razdor — liberalstva! Še enkrat: Lepo hvalo vama izreka vajn slavljeneč

Anton Skubic,
kaplan.

Slovo od Mošenj.

Iz Mošenj, 15. sept.

Dne 14. oktobra je jemal slovo od Mošenj gosp. župnik J. Barlic. Zbralo se je v cerkvi ob 6. zjutraj vzlic temu, da imajo kmetje ravno sedaj mnogo posla na polji — prav mnogo ljudstva — osobito šolske mladine. Prihitieli ste tudi visokorod. kneginji Polignac z grajščine Podvin k službi božji ter se še jedenkrat poslovit od ljubelega gospoda župnika. — Pa ni čuda, da je ljudstvo v tako obilnem številu prišlo pogledat še jedenkrat svojega dušnega pastirja, kateri je župnijo z vso vnmom vodil krog devet let.

V teku tega časa stekel si je gospod župnik premnogo neizbrisanih zaslug bodisi v cerkvi, v šoli, v občini, bodi si sploh v naši okolici. Prijubljen radi svoje gostoljubnosti, prijaznosti, odkritosti štél je prijateljev v polit. okraji radovoljskem v toliki množini, kot nikdo — dokaz njegova izvolitev v komisijo za odmerjenje davkov. Užival je med nami mnogo častnih a tudi težavnih poslov. — Kakor znano, je bil letos izvoljen častnim občanom mošenjskim; diploma, katera se mu je pred kratkim izročila, je nekaj posebnega, originalnega in vsak, kateri bode imel priliko priti v Srednjo vas k našemu častnemu občanu, je bode vesel pri pogledu.

Nevenljive zasluge pridobil si je č. g. župnik pri zidavi romarske božje poti na Brezjah; krasna stavba kaže, koliko se je moral nadziratelj truditi, da je sedaj vse tako lepo urejeno.

V občinskem odboru je bil kot odbornik delaven tako, da je veljal kot vzor drugim udom ne le domačim nego tudi sosedom.

Ustanovil je prepotrebno — prekorišno posojilnico in hranilnico, katera najuspešneje deluje.

Kot predsedniku c. kr. kmetijske podružnice, predniku četverih tuk. Marijinih družb, kot podpornemu članu ognjegasnega društva, kot bivšemu predsed. kraj. šol. sveta, kraj. šol. nadzorniku — kličemo za njegov trud z dná srca: Bog ga ohrani v novi njegovi službi mnogo let zadovoljnega, srečnega in zdravega.

Resnica o dr. Tavčarjevem shodu v Črnem vrhu.

Že pred mesecem se nam je obetal v Črnem vrhu shod dr. Tavčarja, a vršil se je šele v nedeljo 12. t. m. Mož je povsod drugod preje obhodil, nazadnje je počastil tudi črnovrške liberalce. Shod je bil v prostori Lahapetove gostilne. Vseh udeležencev je bilo okrog 200, in od teh polovica katoliško-narodne stranke. Liberalce so segnali skupaj iz vseh sosednih občin: iz Logatca, Hotedršice, Godoviča, Idrije in Cola. Po domačih vaseh so vabili možje na shod, a niso se upali povedati, da ga bo imel dr. Tavčar, sploh so vse jako skrivaj delali, boječ se, da ne bi izvedeli nasprotniki ter jim nasprotovali. Tudi žandarmerija se je pomnožila od dveh na šest mož, da bi branila liberalce, a ni bilo treba.

Predsednikom je bil izvoljen župan črnovrški. Besedo prevzame dr. Tavčar ter začne razlagati, kako obrekovana je narodno-napredna stranka po časopisju, ki se imenuje katoliško. Pravi, da je prišlo pri nas v navado neko pobožno obrekovanje, ki obstoji v tem, da se liberalcem očita, da so proti veri. On pa slovesno izjavlja, da je narodno-napredni stranki vera sveta, (!) da spoštuje duhovski stan, (!) da ni proti veri, ampak da se poteguje za vero (!) ter jo

brani nasproti duhovnikom. (1) Ni pa povedal, ali misli na protestantizem, ali pravoslavje, ali na katero vero.

Sploh je govoril dr. Tavčar silno pobožno, a moške, ki ga poznajo, so se mu smejali. Govori pač tako, kakor mu bolj kaže. V Hetedišci je krepko zabavljaj čez klerikalce, ker jih ni bilo zraven, a v Črneru vrhu je bil bolj ponižen, ker je takoj naletel na odločen odpor, kakor hitro si je kaj preveč dovolil. Začetkom govora je povedal, da na čelu klerikalne stranke stojita dr. Šusteršič in Vencesaj, ki sta znana kot največja nečistnika. Ali je to tudi „pobožno“ obreko vanje?

Nato je našteval točke, zaradi katerih je nasprotje med liberalci in klerikalci. Prvič mu ni prav, da se duhovniki vrtajo v politiko, ker nima nobenega stika z vero. Duhovniki so dušni pastirji, zato naj skrbijo za duše njim izročenih, a takoj na to je pristavil, naj se pusti kmetu samostojnost, da bo sam skrbel za dušni blagor. (Menda tako, kakor dr. Tavčar in drugi njegove vrste.)

Dalje je gospodarska organizacija, ki liberalcem ne da miru. Oni niso zoper njo, ker so jo sami prvi začeli, ampak so le proti prenatrpanosti in proti nepredvidnemu ravnanju pri raznih gosp. društvih. Za vglad je navedel posojilnico sv. Vavla v Pragi, ki je propadla, ker je nje načelnik — „kanonik“ pravi mu Tavčar — Drozd defraudiral 4 milijone. Pri tem je namigaval na „Gosp. zvezo“ ter prorokoval, da bo čez 10 let vsa ta organizacija propadla in tedaj bo ta pogin najbolj obžalovala duhovščina, ki je sedaj tako zavzeta za njo. O goljufijah, ki so jih liberalci delali pri okrajni bolniški blagajni v Žužemberku, St. Lenartu itd., ni govoril.

Zatem pride na vrsto splošna volilna pravica in nazadnje obstrukcija. Rekel je, da je to navadno razsajanje, kot v gostilni na pustno nedeljo, a vzroka obstrukcije ni prav nič omenil, pač pa je zdihoval, kakšna škoda je za ljudi, ker klerikalci „žro“ z obstrukcijo podporo, katero bi dež. odbor dal raznim gospodarskim društvom. Koliko so se pa namenili liberalci dati gospodarskim društvom, nam voditelj „intelligence“ ni raz odel.

Ker je videl, da so liberalci v manjšini ter mu nasprotniki vedno ugovarjajo, govoril je še dosti dostojno, posredno duhovščino je primeroma silno rahlo prijemal.

Ko je končal svoj govor, so ga naši opozorili na nekatere neresnice v njegovem govoru, a ugovori mu niso bili po volji. Branil se je s tem, da je zavijal resnico, ter skušal osmešiti nasprotnika. Tako n. pr. je dejal, ko mu je ugovarjal neki Čuk, da dosedaj še ni nobenega učenega čuka, da Čuk nekaj čuka, a ko je hotel tako netaktno smešiti črnovrške Čuke, ni pomislil, da jih imamo toliko, da sta po njih zastopani obe stranki. Tako je nehote žalil tudi liberalne Čuke.

Vprašali so ga tudi glede postopanja liberalne stranke pri delitvi raznih podpor ter glede prepovedane ljudskega tabora. To ga je razjarilo. Dejal je, da se liberalci ne puste v Ljubljani od klerikalcev tepsti, zato se je tabor prepovedal, pač pa bodo oni skrbeli, da bo vsak klerikalec odšel iz Ljubljane s krvavo glavo.

Nazadnje je govoril vitez Premster in iz Jeličinega vrha pri Idriji o kmetijski organizaciji. Povedal je nekaj, kar ni imelo ne glave ne repa. V kričeih frazah je upil, da je kmet ter da morajo kmetje ostati na tem stališču, a prepričani smo, da tudi nobeden liberalci ni vedel pri teh besedah, na katerem stališču naj stoji. Njegov govor je bil tako kratak, da smo mislili, da bo šele začel kaj pametnega govoriti, a je že nehal. Za sklep stavi dr. Tavčar resolucijo, v kateri se obsoja obstrukcija ter izreka zaupanje liberalnim poslancem. Liberalci so zakričali: »Živijo«, a naši: »Dol ž njim!«, »Živijo Šusteršič!«.

Mimogrede bodi omenjeno, da je nekdo izza vrat sosednje sobe liberalce sproti zalival z vinom, da so lažje kričali. Da bi prišel do jasnejšega zaključka, pozval je dr. Tavčar zborovalce, naj dvignejo roko, kateri so za resolucijo. Tedaj šele se je prav jasno videla vsa revščina tega liber. shoda. Komaj tretjina rok se je dvignila. Ko pa je vprašal, kdo je proti resoluciji, videti je bilo toliko rok, da jih liberalci niso toliko pričakovali. Zato niso mogli konstatirati, da je resolucija sprejeta, pomagali so si pa s tem, da so rekli, da so klerikalci dvignili obe roki. S tem shodom dr. Tavčar lib. stranki gotovo ni nobenega moča pridobil, mnogo jih je bilo, ki niti tolike važnosti niso pripisovali njegovemu govoru in resoluciji, da bi bili dvignili roko niti za resolucijo niti proti.

Toliko v pojasnilo tega shoda, ker liberalci pišejo o sijajni zmagi. O takih zmagah so tudi pisali pred volitvami, a so bili vendar silno natepeni. Tisti, ki so takrat verjeli „Narodu“, so se praskali za ušesi. In tako bo tudi sedaj!

K defraudaciji v Pragi.

Vedno več luči!

Žalostni dogodek pri vavlaški založni v Pragi sili tudi razne češke kroge, ki so se doslej premalo zmenili za razne sodobne struje, k resnemu premišljevanju. Brnski »Hlas« piše v tem oziru:

»Mladočeški listi kujejo iz te afere kapital za se in za svojo stranko. A to čisto po krivici. Bivši predsednik tega zavoda Drozd je rekel, da so defraudirali uradniki, proti katerim baje ni imel eneržije nastopiti. Kazenska razprava bo pokazala, ali je kriv ali ne. Mi nobenega krivca ne branim. (Krivda Drozdova je pač že popolnoma jasna. Opomba uredništva.) Ako je pa bil Drozd kriv, zasluži kot duhovnik dvojne kazni, ker ima kot tak dvojne dolžnosti. Zaman pa izkušajo katoliško stranko narediti odgovorno za Drozdova dejanja. Kajti Drozd je bil Staročeški liberalnega mišljenja. To je dokazal najbolje s tem, da je kot predsednik svetovavlaške založne trpel, da je uradnik in defraudant zavoda Ort bil ustanovnik društva za Husov spomenik (!) in kot tak za Husov spomenik dajal 1000 K. Drozd je trpel, da je Ort nastopal kot liberalni Mladočeški in v poslednjih letih celo kot radikalen naprednjaški kandidat. Ako so se v založni falsificirale bilance, bi bil moral Drozd proti temu nastopiti. Da tega ni storil, ampak tudi sam defraudiral, je njegova krivda.

Proti defraudaciji pa je nastopil od »Narodnih listov« tako preganjani »klerikalec« dr. Vondruška, novi predsednik založne, kateri je nerodnosti odločno zasledoval, branil interese vlagateljev in celo stvar naznanil državni oblasti, da preganja krivce. Drozd ni bil urednik »klerikalnega« »Čecha«, ampak je proti »Čechu« izdaval že vosemdesetih letih list »Pražský Týdník«, kateri se je potem prelevil v »Večerní listy«. Drozd se je delal »klerikalca« tam, kjer mu je kaj neslo in kjer je to moral. Značilno je, da so »Narodni listy« dolgo Drozda varovali, a Vondruška pri vsaki priložnosti napadali. Defraudanta in »mecen« Orta pa so ravno »Narodni listy« skozi leta obkladali z velikimi hvalami.

Ta razkritja so jako zanimiva. Kažejo nam na veliko rano v češkem kraljestvu. Med tem, ko so se Moravani že prej zbudili in nastopili pot ljudske organizacije na katoliškem temelju, so v češkem kraljestvu jadrili vedno naprej z liberalci bodisi pod imenom Staro- ali Mladočehov. Duhovski krogi niso imeli one moralne moči, da bi se bili emancipirali od tega svojega starega liberalnega šlendriana. Tako so se vrinili na vrh ljudje, kateri niso imeli pri vsem delovanju nič drugega smisla, kakor svoj lastni žep. In tak tipus liberalnega duhovnika, tega nestvora v cerkvi in narodu, je defraudant Drozd. Kupčeval je kot pravi liberalci z vsem: z romanji in s svojo založno. Z liberalci se je obdal in češka javnost je tako daleč zaostala v versem življenju, da niti cerkveni krogi niso gledali na to, kakšnega mišljenja so ljudje, ki so imeli v svojih brezvestnih rokah milijone ljudskega denarja. Liberalci so jih prej imeli prav radi in so jih še celo podpirali. Ort kot liberalen kandidat, Drozd kot upravni svetnik »životenske banke« — to so bile priljubljene osebe.

Zdaj seveda so liberalci delajo ogorčene in jih proglašajo za — klerikalce. Za nas sledi iz tega nauk, ki ga zopet povdarjamo: Iz naših društev treba izključiti vsakega, ki ni po svojem mišljenju in življenju teh za javno korist ustanovljenih društev vreden.

V liberalnem časopisju nemškem in češkem se kaže očitna tendenca, pospešiti konkurz na vavlaško založno. Tako je na pr. liberalni adv. dr. Zavadič pokupil 20 hraničnih knjižic, zahteval denar, in ko so mu rekli, naj čaka, da pride na vrsto, delal škandale ter zahteval konkurz. Ti zahtevajo tudi, naj se takoj skliče občni zbor. Na ta zbor bi nagnali spekulanti mnogo svojih, ki bi preglašovali druge za konkurz. Saj tem ljudem ni nič za škodo nedolžnih, ampak edino le za spekulacijo. Zato »Katoliški listy« odgovarjajo od občnega zbora. Liberalni »Nár. listy« pa delajo z vso silo na konkurz. Socialnodemokratski listi mažejo

svoje strani dalje, a ne pridejo pri resni akciji v poštev. Iz njih zajema »Slov. Narod«. Posebno se odlikuje »Pravo lidu«, list, ki stoji na stališču poučljajške omike — glavni vir »Narodu«.

Preiskava je doslej dognala, da so bile prve vesti o defraudacijah jako pretirane. Revizorji so se zmotili za pol milijona le pri tem, da so v prvi naglici vloge računali do tega dne, ko je hranilnica jih nehal sprejemati, a tirjatve samo do 31. decembra 1901.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. oktobra.

Iz državnega proračuna. Proračun za l. 1903 izkazuje dohodkov: 1.726.643.263 K, (v preteklem l. 1.690.182.264 K) in stroškov 1.726.225.436 K, (v preteklem letu 1.689.116.863 K). V proračunu se nahajajo tudi naslednje točke: Za nastanjenje drž. gimnazije v Celju prvi rok 10.000 K, za nastanjenje samostojnih gimnazijskih celjskih razredov pri Celju, kjer se zgradi za to novo poslopje, prvi rok 10.000 K. Za most čez Savo in Krko pri Brežicah prvi rok 10.000 K. Za popravo Karlovske drž. ceste pri Metliki 60.000 K. Za cesto od Podrožja do primorske meje 26.500 K. Za regulacijo Save pri Čatežu 35.000 K, Savinje pri Celju 17.000 K, Save na Kranjskem 152.000 K. Za pkončevanje filokserie 450.000 K, (za 30.000 več kot lani), dalje brezobrestna posojila za polovico več kot lani. Za nakup poslopja za okrožno sodišče v Celju 130.000 K in za nakup poslopja za okrožno sodišče v Brežah na Koroskem 15.000 K.

Tržaški namestnik grof Goess, se sedaj mudi, kakor se nam poroča iz Celovca, na svojem posestvu v Žrelcu pod Celovcem. Tam je zbrana vsa družina. Prihodnji teden se povrne v Trst. Onjegovem odstopu ni več duha ne sluha. Se dalje bo tedaj »osrečeval« Tržičane.

Ljubeznivost deželne vlade na pram prebivalstvu na Kranjskem. Vladni korespondenčni urad prijavlja očitno od deželne vlade inspirirano brzojavko: »Nasproti sporočilom o velikih povodnjah na Kranjskem se zatrdja, da niso došla nikaka sporočila o večjih povodnjah. Dogodile so se lokalne poplave. Ljubljansko barje je, kakor po vsakem daljšem deževju, deloma pod vodo. — Sicer pa je tri dni sem jasno vreme.« Poznamo namen, s katerim je bila odposlana ta brzojavka. To je isto delo, kakor za časa potresnega posojila. Vsa Kranjska seve ni pod vodo, a v posameznih krajih je povodenj naredila ogromno škodo. O tem bi bila morala biti informirana deželna vlada. Ali pa iz znane ljubeznivosti molči o škodah? In slovenski naprednjaki še vedno leže na trebuhu pred njo, katere informacije tudi o potresnih škodah jim morajo biti dobro znane. Prišel bo dan plačila!

Koncert »Glasbene Matice« v nedeljo, dne 19. okt. ob 5. uri pop. v dvorani »Mestnega Doma« postal bo velezanimiv po sodelujočih umetnikih in po klasični vrednosti in lepoti točk vspeveda. Poleg slavnega umetnika Frana Ondříčka in koncertnega pianista Josipa Faměra bodo sodelovala tudi izborna operna solista slov. gledališča, altistinja gospica Marija Glivarec in baritonist gospod Karol Král. Prva bo pela prekrasno romanco iz opere »Mignon« ter nekatere hrvatske pesmi, drugi pa bo pel efektni prolog iz Leoncavallove opere »Glumaci« in Novakove slovaške narodne pesmi. Ondříček je koncertoval pred nekaj dnevi v Lincu z največjim vspehom. Listi pripoznavajo, da je v klasični interpretaciji in v čustvenem igranju pač eden največjih goslarjev sveta. Te dni koncertuje tudi v Solnogradu, Inomostu in Celovcu, v soboto zvečer v Beljaku, v nedeljo pri »Glasbeni Matici« v Ljubljani, v ponedeljek pri »Glasbeni Matici« v Novem mestu, v torek v Trstu, v sredo v Reki, dne 5. nov. pa z orkestrom na Dunaju.

Imenovanje pri državni železnici. Načelnikom tukajšnega c. kr. državno-železničnega odseka za vzdrževanje železnic na gorenjski in kamniški prog, na mesto

umirovljenega nadzornika — inženirja Schober-a imenovalo je c. kr. železnično ministerstvo stavbenega komisarja g. Julija Haas-a, nameščenega sedaj na gornjem Štajerskem v Hieflau-u. Novoimenovani je slovenščine seveda popolnoma — nezmožen!

Zahvala kranjskim romarjem. Ker mi je bilo nemogoče, da bi se bil v nedeljo osebno zahvalil blagim kranjskim romarjem za ljubezen, katero so izkazali dragemu bratu dr. Josipu s tem, da so namenili tudi za njegov grob lep venec, izrekam jim tem potom javno zahvalo. Njihova ljubezen je mene, moje potrte stariše, brate in sestre v srce ganila. Bog plačaj! — V Gorici dne 15. oktobra 1902. Dr. A. Pavlica, stolni vikar.

Iz Novega mesta se nam poroča: Z zašudenjem so brali dolenski volivci v »Narodu« čudni odgovor na prijazno vabilo, naj pride vendar dr. Tavčar k nam poročat, kaj je storil koristnega za naše meščane. In zdaj smo dobili odgovor, da »dolenski maček zaman zdihuje po tej ljubici, katere mu dobiti ni«. Pravi, da bo dr. Tavčar šele takrat prišel, kadar bo nezaupnico dobil. Čuden zastopnik to! Frančiča zagovarjat je pa prišel tudi brez nezaupnice. — To je edino, kar zdaj ve »dolenski maček« o zaslugah svojega zastopnika. Kakor se vidi, nam dr. Tavčar sam kaj več povedati ne ve.

Umrl je v Barkovljah dijak 8. gimnazijskega razreda g. R. divoj Bekar.

Umrla je v soboto dne 11. oktobra jutraj ob 4 uri v Sostrem občesposlovana Meta Finc v dobi 70 let in je bila v nedeljo popoldne pokopana. Kot sestra preč. g. Antona Finca, umrlega župnika v Sostrem, se priporoča vsem prijateljem in znancem v blagi spomin in v molitev.

Fran Naval v Pragi. Iz Prage se nam poroča: Pretečeni teden sijala je nad Prago na umetniškem obzorju jasna zvezda — Fran Naval. Prišel je namreč z Dunaja »Narodnemu divadlu« v goste c. kr. komorni pevec Fran Naval. Verni ta sin slovenske matere je Pražane kar elektrizoval, narodno gledališče bilo je vedno prenapolnjeno in komaj diha je občinstvo poslušalo Navalov zdaj rajskomili in zopet mogočni »tenor«. Fran Naval je uljudno blago srce, ki svojo narodnost vedno povdarja; največje veselje napravili so mu na oder podarjeni venci z velikanskimi slovenskimi trobojnicami. Zadnjikrat je v soboto nastopil v Massenetovem »Wertheru«. Massenet sam je iz Pariza pozdravil telegrafčno.

Katoliško izobraževalno društvo so ustanovili v Robu pri Vel. Laščah.

Pozor pred agenti! Iz več krajev se nam poroča, da so prišli ljudje kar nenkrat do novih zavarovalnih polic. Kjerkoli se obračajo ljudje k »Vzajemni zavarovalnici«, tje pride agent kake liberalne zavarovalnice. Razvije se sledeči razgovor: »Oče, kje imate tiste popirje?« vpraša agent. »Pokažite mi jih!« kmet mu pokaže polico. Agent pravi, da mu bo namestu stare umazane dal novo. Kmet privoli, podpiše in — ne ve, da je za deset let naprej zavarovan. So kraji, kjer imajo kmetje daleč na okoli same nove police. Ker je to goljufija, se naj gleda agentom na prste!

Nekaj nasvetov k alkoholiznemu gibanju. Z Gorenjskega se nam piše: Deluje se naj na to, da se omeje plesi po krčmah. Če krčmar ne dobi dovoljenja za ples od občine, gre k glavarstvu, ki mu dovoljenje dá. Ravno po plesih se širi alkoholizem. Deluje se naj dalje na to, da se ne vpeljujejo nove krčme. Povsod jih je več kot preveč, in vendar se še nove odpirajo. Občina se brani in brani, okr. glavarstvo pa dovoljuje. Prišlo bo tako daleč, da bo krčma na vsacih 100 korakov, ali pa še bliže. Če hočejo glavarstva dovoliti vsako krčmo, naj se občina še tako brani, naj skrbijo tudi gg. okrajni glavarji za reveže, ki so uprav radi alkohola obubožali, a ta skrb se prepušča občinam. Kaj to gospodi mar, če mora občina skrbeti za celo vrsto revežev in malo-pridnežev! Zlasti naj krčem ne dobivajo tovarniški ali rudniški poduradniki, ker ti potem delavstvo takorekoč silijo v svoje oštarije.

Fran Ondrišek v Mariboru. Dne 24. t. m. priredi violinski virtuozi Fran Ondrišek koncert v Mariboru v veliki kazinski dvorani.

Čuden slučaj. Zadnjič smo omenili, da je tržaško državno pravdnistvo zasiglo vse v Trstu izhajajoče liste, ki so priobčili brzojavko c. kr. korespondenčnega urada o burni seji v ogrskem parlamentu, v kateri je poslanec Barabas nedostojno napadel vladarjevo osebo. V tej brzojavki so bili namreč navedeni doslovno nedostojni izrazi, katere je rabil poslanec Barabas. Ko je pa prišla v Trst uradna »Wiener Abendpost«, čital je tržaški državni pravdnik brzojavko c. kr. korespondenčnega urada, katero je on v tržaških listih konfisciral, v dunajskem uradnem listu doslovno natiskano, ne da bi jo bilo dunajsko državno pravdnistvo konfisciralo. In kaj je storil na to tržaški državnik? Izdal je do dotičnih uredništev odlok, s katerim jim naznanja, da se mu ni zdelo umestno predložiti svojo konfiskacijo deželnemu sodišču v potrjenje in da stoji zaradi tega konfiscirani iztisi listov dotičnim uredništvom na razpolaganje. Na ta način prišla so uredništva do velikih kupov papirja, v katere so lahko zavijala sir in poper. Stroške za drugo izdajo listov pa plača, — kdo?!

Bohinjska železnica. O projektu glede delne proge železnice Jesenice-Gorica (Bohinjske železnice), ki se sežida na državne stroške, od klm. 0 2/3 do klm. 32 2/3, t. j. od postaje Jesenice do kranjsko-primorske deželne meje, se določuje državna komisija in politični obhod v zvezi z razlastitvijo razpravo na 5. dan novembra in na naslednje dni. Komisija se snide 5. nov. ob 10. uri dopoldne, na kolodvoru na Jesenicah. Komisija bo obhod v davčni občini Jesenice prišla in po razmerju napredovanja v davčnih občinah Jesenice, Blejska Dobrava, Zásip, Podholm, Rečica, Spodnje Gorje, Poljšica, Bohinjska Bela, Sela, Nomenj in Bohinjska Bistrica nadaljevala in končala brčkone 19. nov. Podrobni načrt in postajni operat se smejo pri c. kr. okr. glavarstvu v Radovljici, načrti o odkupu zemljišč pa pri obč. uradih na Jesenicah, v Zgornjih Gorjah, na Bledu, v Ribnem in na Bohinjski Bistrici vpogledati v roku, ki ga razglasi omenjeno okraj. glavarstvo.

Koralni kurz sekovskega oecilijskega društva se vrši v Gradcu v dneh 14. do 16. t. m. Mej drugimi se ga udeležujeta tudi č. g. rač. revid. in koralist Mat. Štraki ter kaplan v Vojniku č. gosp. Fr. Spindler.

Socialno demokratski sestanek. V nedeljo bil je zopet nekak zaupni shod socialnih demokratov v Bizoviku, fare St. Peter v Ljubljani, pri katerem se je baje ukrenilo, da bodo novovstopivši udje plačevali mesečno 1 krono za blagajno. Počastila sta menda ta shod dva soc. demokrata iz Ljubljane.

Iz Maribora se poroča, da je občinski svet mariborski izvolil častnim občanom dež. poslanca dr. Jožefa Schmidererja.

„Zveza slov. prostovoljnih gasilnih društev za Spodnje Štajarsko“ ima svojo glavno skupščino v nedeljo, dne 26. oktobra 1902 ob 1. uri popoldne v dvorani gostilne g. Franc Hodnika v Žalcu. Spored: 1. Zborovanje: a) poročilo tajnika, b) pregled in odobrenje računa, c) volitev zveznega vodstva (§ 15., točka 2. pravil), d) volitev zastopnika pri deželnem odboru, e) določitev kraja za prihodnjo skupščino, f) sklep zaradi zavarovanja zoper neizgode posameznih udov k zvezi pripadajočih požarnih bramb, g) predlogi in nasveti. 2. Javna vaja z brizgalnami in drugim gasilnim orodjem. 3. Bratski sestanek. K temu zborovanju se vabijo vsa gasilna društva in je želeto, da se istega tudi udeležijo, posebno ker se bode sklepalo radi zavarovanja zoper neizgode.

Zvezinovo dstvo.

Notar dr. Račey je baje ozdravel. V njegovi zadevi je mariborsko sodišče obravnavalo 13. t. m. Rzsodba še ni znana.

V Pleterjah ponesrečila sta se dne 7. t. m. pri zidanju samostana zidar Martin Sever in tesar Mirko Kozjak. Prvi zvinil si

je roko, drugi pa zlomil medenično kost. Oba so pripeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo.

Požar v Trebnjem Javlja se nam, da zgorela tovarna v Trebnjem ni bila zavarovana pri „Adriatica di sicurtà“, marveč pri c. kr. priv. občni zavarovalnici „Assicurazioni Generali“ v Trstu in sicer za 81.600 kron.

Mrtvega našli. Iz Sorice: 13. t. m. so našli blizu domače hiše v Ravnah št. 1 mrtvega Jakoba Urh. Kakor je pokazala obdukcija, je izkrevavel vsled hudih ran. Sodi se splošno, da je zopet žganjepisje provzročilo to prezgodnjo smrt.

Veselje samomorilnega kandidata. Predvčerajšnjim ob 7 1/2 uri zjutraj podal se je na tržaško mestno pokopališče 24letni brusač Viktor C. iz ulice Seminario z namenom, da se ustrelji. Ko je došel do cerkvice na sredi pokopališča, je res izstrelil revolver, a brčkone v — zrak; kajti, ko so prihiteli čuvaji, je »samomorilec« pobegnil s pokopališča in se podal v neko bližnjih krčm. Ko sta o stvari izvedela dva redarja, podala sta se v dotično krčmo in odvzela možu revolver. Na vprašanje, čemu da je streljal, odgovoril je Viktor, da se je hotel ustreliti, a se ni zadel, ker ni vaje streljati.

V cesar Frano Jožefovo bolnišnico usmilj. bratov v Kandiji pri Novem mestu so sprejeli meseca septembra 115 bolnikov, koncem avgusta jih je ostalo 69, skupaj 184. Od teh se jih je ozdravilo 90, zboljšalo 25, neozdravljenih bilo je 5. Umrlo jih je 6. V oskrbovanji ostalo jih je 58. Oskrbovalnih dni se je nabralo tekom preteklega meseca 2236.

Prijatelji otrok in petja! Kdor obiskuje kapelico č. Salezijancev na Rakovniku v Ljubljani, prepričal se je lahko sam, kako lepo napredujejo dečki v petju, žal, da nimajo dobrega spremljevanja. Naj se revnega zavoda usmili blaga duša in mu preskrbi harmonijo. Plačnik bo Bog in Marija, v čegar slavo pesmice donijo.

Salezijanski sotrudnik.

Potres na Goriškem. V soboto 11. t. m. ob 7 1/2 uri zvečer so občutili nekateri v Gorici, ki so imeli ravno miren opravke, rahel potresni sunek. Ob enem so za tre nutek zazvenela okna, steklena posoda itd. Potres se je pojavil tudi po Vipavski dolini in na Krasu, ponekod precej močnejše, kakor v Gorici. Toda nikjer ni provzročil škode. Poročila so doslej došla iz Skopega, Brestovice, Skrbine, iz Mavhinj, Rihemberga, Renč in iz Ronk.

Hudi nalivi so precej poškodovali novo cesto od Podrošta do Petrovega brda.

Stavke na Goriškem. Stavki strojarskih pomočnikov v Mirni so se pridružili tudi pomočniki v Rupi.

Poštna vest. Poslovna doba poletnega poštnega in brzojavnega urada »Morsko kopališče Sesljan« se je do 31. oktobra t. l. podaljšala.

Novi bankovci po 100 kron. Z dnem 20. t. m. začne izdajati avstro-ogrška banka bankovce po 100 kron. Ti bankovci imajo podpis avstro-ogrške banke, datirani pa so z dnem 2. januarja 1902. Ob enem začne imenovana banka sedaj v prometu se nahajajoče bankovce po 100 gld. z datumom 1. maja 1880 nazaj jemati, in sicer do 30. aprila 1904 potom vplačila in zamene pri glavnih in podružnih uradih avstro-ogrške banke. Od 1. maja do 31. oktobra 1904 bosta sprejemala kot vplačilo in zameno bankovce po 100 gld. le glavna urada na Dunaju in v Budimpešti, pri podružnih uradih pa bo mogoče le zamenjati. Dalje bo mogoče provesti zameno le potom prošnje. — Novi bankovci so široki 162 mm, visoki pa 110 mm. Slika je utisnena v zeleni barvi.

Nova pivovarna na Spodnjem Štajarskem se ustanovi v Laškem. Na leto bo izdelala 40 do 50.000 hektolitrov piva.

Oddaja del. Pri ravnateljstvu drž. železnice v Beljaku se odda za dobo od 1. jan. 1903 do 31. dec. 1908 poprava, ohranitev in pocementiranje vse vrste tehtnic in utežev. Dotične ponudbe sprejema ravnateljstvo do 21. nov. opoldne; ondi se izvedo tudi podrobnejši pogoji.

Poštni defraudant Hroch aretiran v Gradcu Graška policija je v nekem od dotnem hotelu prijela poštnega višjega oficila Friderika Hrocha, ki je na Dunsju po neveril pošti 54.000 K in pobegnil. Hroch je v Gradcu nastopal kot Rajmund Perzi iz Waitre na Nižavstrijskem in se čutil tako varnega, da je z nekim kavarnarjem prišel pogajanja za nakup kavarne.

Razburjenje moj tržaškimi brivci. Tržaški brivci, ki so večinoma laški podaniki, nimajo stalne tarife. Ta dni je odprl neki Corno v ulici delle Poste svojo novo brivnico. Omenjeni Corno je drugi brivec v Trstu, ki se je upal določiti stalne cene in sicer 30 stot. za samo brado in istotoliko za rezanje las. S tem pa je novi brivec zadel v aršeno gnezdo, kajti ostali brivci so z vso resnostjo nastopili proti najnovejšemu drugu. Temu posledica je, da so pred omenjeno brivnico do včeraj aretirali nič manje nego deset razgrajadev! Zatrjuje se, da bodo brivci zahtevali, da se ta brivnica zapre. Nekateri govore tudi o možnosti generalne štrajka, ki pa je za to pač skoro nemogoč, ker delavci ne bodo tega hoteli uprizoriti proti človeku, ki jim gr: v prilog z nizkimi cenami.

Soča in Vipava izstopili. »Gorica« poroča, da so na Goriškem vsled silnega deževja silno narasli potoki in hudourniki, ki so valili svoje vode v Sočo in Vipavo, ki sta prekoračili svoje bregove, prepluli rodovitno polje ter napravili obilo škode na mnogih mestih. Zopet je odšlo mnogo rodovitne zemlje iz hribov in ravani v nenasitno morje; hribi pa kažejo vedno bolj očitno svoja rebra in zemlja v ravnini se tanjša, kjer ni odplavljena.

Razpisana učiteljska služba. Na dvorazrednici v Trofinu, pošta Vuzenica, je popolniti učiteljsko mesto, stalno ali začasno, z dohodki po III. krajnem razredu. Prošnje do 31. oktobra na krajiški šolski svet.

Trtna uš. Okrajno glavarstvo v Celju razglasa, da je izvoz vinske trte in njenih posameznih delov, ki so znani kot prenašalci trtne uši, prepovedan iz občin Griže, Petrovče, celjske okolice, Svetina, Sv. Lovrenc in Teharje.

Ljubljanske novice.

Ruski krožek je imel včeraj zvečer v »Narodnem Domu« svoj občni zbor. Predsednik g. dr. L. Jenko je v ruščini pozdravil navzoče. Tajnik g. Schveiger je podal tajniško poročilo, v katerem je posebej poudarjal neumorno delavnost g. dr. Jenkova pri poučevanju ruščine. Se v poletnih mesecih je poučeval 20 gojencev. Sedaj se upejlo konverzijski večeri in nadaljevalni tečaj. Blagajnik g. Smolej je podal blagajniško poročilo, iz katerega sledi, da je imelo društvo 175 K 28 v. dohodkov in 117 K 66 v. stroškov. Društveno premnoženje znaša 337 K 34 v. Število članov se je od 41 povečalo na 71. G. Govekar je podal poročilo knjižničarjevo. G. dr. Štor je poudarjal velike zasluge g. dr. L. Jenkova in njegove blag. gospe, ki je ravno včeraj praznovala svoj god. To priko so porabili navzoči, da so ji priredili srčno ovacijo. Odboru se je izrekla zahvala in absolutorij. Na predlog g. Petriča so bili v novi odbor izvoljeni gg. Dr. L. Jenko, gospe Julija Barlova, Terezina Jenkova, Govekarjeva, Karol Schweiger, Smolej, Pahor, Vavraska, Ševar. Pri debati o vseslovenski razstavi v Petrogradu leta 1904 se je sklenilo, da se društvo kot tako ne udeleži, pač pa se udeležijo posamezni člani. Gospod Armic je predlagal, naj društvo stopi radi pouka ruščine v zvezo z različnimi društvi, n. pr. s trgovskim društvom »Merkur«. Tekom debate o učenju ruščine poudarjali so posebno, naj bi se je slovenske dame z vztrajnostjo poprijele. Ruščina ima lepo literaturo, kakor nemška, ki sedaj služi slovenskim damam. Gosp. Ševar je želel, naj bi se pouk združil včasih tudi s kako zabavo, gospod Pahor je grajal mladost nekaterih Ljubljancev napram društvenim stremljenjem ter je želel, naj bi se prirejali večeri v ruskem smislu, naj bi se ta smisel kazal tudi drugod v umetnosti, n. pr. v gledališču. Omenjati moramo še, da ena izmed društvenic pripravila rusko kuhinjsko knjigo. Občni zbor se je na to zaključil. Naj bi bodoče društveno delovanje bilo še plodonosnejše. Vsi, ki nameravajo leta 1904 poleteti v Petrograd, imajo tu najlepšo priložnost, da se do tedaj nauče ruščine. Izza današnjega kontrolnega ehoda. Beseda »pardon« pomaga! To se je pokazalo pri današnjem kontrolnem shodu v šumpe-terški vojašnici. Na poziv stotnika se je na-

med odzval g. B. Salloker v naglici s »Tukaj!«, potem pa, ko je bil na potu proti stotniku, naglo popravi s »Pardon Hier!« In gospod Salloker je dobil le — oster pogled a nič drugega.

P. t. slovenskim odvetniškim in notar-skim uradnikom v Ljubljani. Odbor v Ljubljani ustanovljene II. skupine društva slov. odvetniških in notarskih uradnikov sklenil je z ozirom na to, da tesnopolsev zelo primanjkuje, obnoviti v Ljubljani tesnopolski (stenografski) tečaj, katerega bo vodil izkušen učitelj, ki bo smel izdati po končanem tečaju učenecem spričevala. Vsi ljubljanski p. t. slovenski odvet. in not. uradniki, naj si bodo isti člani našega društva ali ne, kateri se nameravajo tega tečaja udeležiti, blagovolijo naj to takoj javiti začasnemu društvemu blagajniku, Josipu Christofu, notarskemu solicitorju, Miklošičeva cesta št. 36.

Vojaški koncert bo prihodajo soboto 18. t. m. v restavraciji g. Ivana Hafnerja na sv. Petra cesti. Vstopnina 40 h. Začetek ob 8. uri zvečer.

Iz življenja ljubljanskih postopačev. Postopač Franc Mekinda iz Ljubljane je bil zaprt pri tuk. okr. sodišču in se je v zaporu seznanil z Jožefom Lotričem, od katerega je izvedel, da je njegova sestrična Jožefa Dolničar, delavka v predilnici. Ko je prišel iz zapora, je šel naravnost v predilnico in si dal poklicati od dela Jožefa Dolničarjevo, kateri je povedal, da je prijatelj njenega bratrance in da je imel čast biti z njim zaprt. Pripovedoval je tudi, kako pomanjkanje trpi njen bratranec v zaporu, in jo v njegovem imenu prosil, da se ga usmili in mu pošlje 6 K za poboljšek. Jožefa Dolničar je res dala denar Francetu Mekindi, ta pa je šel in ga zapravil. Ko pa je Jožefa Dolničar pri svojem bratrance izvedela, da mu Mekinda ni prinesel denarja in da ga on tudi ni poslal po denar, je Mekinda naznala policiji in ta ga je prišla in dala pod ključ.

Zgubljene in najdene stvari. Marija Drole, posestnica v Spitaliču je zgubila včeraj v kamniškem vlaku denarnico s 104 K. — Šolski učenec Pol. Lucin je našel ob bregu Ljubljanske revolve, s katerim se je v nedeljo zjutraj ustrelil krojaški pomočnik Franc Petrič.

Tatvine kljuk se nadaljujejo. Včeraj zvečer je v Wolfovih ulicah pri večnih vratih Krejčijeve hiše nekdo odstranil kljuko in jo odnesel.

Mestna rešilna postaja posredovala je v pretečenem mesecu 42krat in sicer pre-peljala je iz mesta v bolniške zavode in nasprotno 33 bolnikov in 7 poškodovancev; od tujih občin pa je prevzela v svrhu transporta s kolodvorov v bolniške zavode dva poškodovanca.

Porotna dvorana v novem justičnem posloppu ne bo še sest do sedem tednov popolnoma gotova.

Kotiček za liberalce.

Ubogi liberalci! Kakor naši kranjski liberalci radi ljudskega tabora so rožljali tudi goriški liberalci radi romanja na sv. Goro, da bodo že pokazali svojo moč. Ko je prišel dan romanja, tedaj so se pa štrili in dejali v »Soči«, da »krajake tepce« ni vredno iti gledat. Edina tolažba jim je v njihovi slabosti, da hočejo sedaj utajiti udeležbo, ki je bila kljub najslabšem vremenu tako ogromna, da se liberalci ne povzpno v takem položaju nikdar in nikjer do nje. Se v Ljubljani na »protestnem shodu« niso v najlepšem vremenu imeli toliko moč. Cerkev na sv. Gori je bila skoro popolnoma polna in kdor ve, koliko oseb gre v to velikansko cerkev ter je videl velike množice, bode vedel, da smo mi prav navedli število udeležencev. Dejstvo je tudi, da je bilo samo obhajancev nad 2000. Liberalci pa bi radi, da bi jim kdo verjel, da nas je bilo komaj 2000. Ubogi liberalci! Korajžo imate samo takrat, kadar z umazanimi svojimi prsti mažete po papirju. Tisti, ki so bili na sv. Gori, pa se sedaj zopet lahko prepričajo, kako veliki lažnjivci so liberalci.

Književnost in umetnost.

Slovensko gledališče.

Opozarjamo na jutrišnjo predstavo Finžgarjevega »Divjega lovca«. V nedeljo se igra čarobna bajka v šestih dejanjih s petjem in godbo »Pepekka«.

Zadnje delo dr. Jos. Pavlice.

Ko je ležal dr. Jos. Pavlica na mrtvaškem odru, izšla je njegova knjiga: »Socialno vprašanje«, katero je še pred poldrugim mesecem sam popravljal v Mieurini v Italiji, kjer je po navetu zdravnikov iskal zdravja. To njegovo delo je za onim, ki je je priobčil v »Katoliškem Obzorniku« leta 1899: »O bistvu kapitalizma«, gotovo najlepše in najpopolnejše. Knjiga je izšla v 400 iztiskih. Cena, katere je določena po stroških v tiskarni in knjigovoznici, je 30 kr. ali 60 vinarjev. Dobiva se pri upravnistvu »Primorskega Li-

sta v Gorici. Ako bi skupek preselel stroške, porabi se prebitek za prihodnje slovenske sirotišče. Ker je knjiga: »Socijalno vprašanje« lepa oporoka vsega duševnega delovanja dragega brata dr. Josipa, upamo, da je bodo pokupili znanci in prijatelji do zadnjega iztisa, da se pokrijejo stroški in ob enem opomore tudi dobremu namenu.

Izpred sodišča.

Tepež. Na Mali Smaren proti večeru nastal je prepir v Kasteljevi gostilni na Fuzinah med Jakobom Drakslerjem, pleskarim pomočnikom, Jožefom Habičem, mizarim pomočnikom, oba iz Spod. Prusice, na eni strani in med hlapcem Alojzijem Remšer ter kovaškim pomočnikom Francetom Lenarčičem na drugi strani; slednji se je tepež, pri katerem je dobil Rems 6 ureznin, France Lenarčič pa na levi strani glave in na desni roki dve ureznini. Poško dovani Rems pravi, da ga je poškodoval Draksler in da se ga Habič ni dejansko lotil, nasprotno pa druga priča potrdi, da je videla Habiča, ko je proti Remsu z nožem mahal. Drugi poškodovanec Franc Lenarčič pa pravi, da dobro ve, da ga je edino le Habič rani, da mu pa Draksler ni ničesar prizadejal. Habič se zagovarja, da je bil do nezvesti pijan in da se ne ve na ničesar spominjati. Sodišče je obsodilo Habiča na 4 mesece težke, z 1 postom in trdim ležiščem poostrene ječe, Jakoba Drakslerja pa na 2 mesece ječe.

Glava v kup štrha, tako sta si mislila dva zrela ptička, namreč zidar Janez Jereb iz Podgorja in Anton Zandnik, delavec iz Planine, ko sta si drug drugemu prijateljstvo obljubila. Oba sta bila že večkrat radi tatvine kaznovana in tako sta tudi dne 7. septembra tega leta zvečer vzela v prijateljski družbi v Dragarjevi gostilni v Št. Vidu Francetu Kovačiču 20 kron. A nista se dolgo veselila svojega plena, kajti kmalu so ju orožniki zasačili. Tu je pa vzkripela Jerebu pravična jeza, začel je orožnika zmirjati z raznimi psovki in jima tudi v svojem preroškem duhu obetal, da bodeta še oba »petlala«. Da Jereb ni posebno ljubeznjiv zakonski družabnik svoji boljši polovici, pokazal je tudi s tem, da jo je brez poviha v prsa sunil in jo tudi z neko redjo po desni roki tako udaril, da ni mogla več dni delati; zato ga je pa tudi sodišče obsodilo na osem mesecev, njegovega tovariša pa na sedem mesecev težke, pri obeh z enim postom in trdim ležiščem vsakih štiri najst dni poostrene ječe.

Najden briljant pri zlatarju Metincu v Ljubljani. Ladislav pl. Herjović iz Zagreba, potovalec običnega uradniškega društva v Gradcu, našel je, kakor sam potrdi, pretekli mesec pri vratih »Narodnega doma« v Ljubljani dragocen kamen, čegar vrednosti ni poznal in šele potem, ko mu je neki zlatarski pomočnik povedal, da je to briljant, je šel, ne da bi bil o tem obvestil policijski urad, k nekemu drugemu zlatarju, ter mu ga ponudil v kup; ta obljubi za kamen 220 K, češ, da ni več vreden, ker je že nekoliko okrušen, in Herjović ga mu prepusti za to ceno, spravi denar in odide. Kmalu potem je pa prišel slučajno pravi lastnik briljanta v to trgovino z namenom, da si kupi nadomestek in med raznimi mu pokazanimi pristani spoznal je svoj zgubljeni briljant, ki pa je bil udelan na nekem drugem pristanu. Na vprašanje, kje da je dobil ta kamen, ni hotel izprva zlatar z resnico na dan, končno se je vendar le udal, da ga je kupil od nekoga Hrvata, katerega je policija zasledila v osebi Herjovića. Sodišče ga je pa obsodilo zaradi hudodelstva goljufije na tri mesece ječe, poostrene z 1 postom vsakih 14 dni.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

O samomoru nemške pisateljice Nisle Klein se poroča, da je imela znanje z nekim 20letnim dijakom, katerega oče je prišel k 42letni ženi in ji predbacival, da ne pusti pri miru njegovega sina: Nisle Klein je hotela očeta ustreliti, a dijakov oče je zbežal. Nato se je ustrelila sama. Njen mož je v istem času ležal težko bolan v drugi sobi. — Stavke. Iz Monsa v Belgiji se poroča, da v Gradhornu stavkajo premogokopi radi mezdnih nespornostim. Delavci zahtevajo večjo plačo, ker je radi stavk v Ameriki in na Francoskem tudi cena premoga poskočila. V Siciliji je stavka poljskih delavcev, ki so se spopadli z orožniki. Dva kmeta sta ubita. — V Rimu je došel vlak, katerega je priredila avstrijsko-ogrsko aristokracija, da se pokloni sv. očetu. — V senemški vojak i. V Tarnovu je 50 vojakov iz nemškega dela Češke pri odhodu na svoj dom iz železniškega voza izobesilo zastave Nemčije in je pelo nemške izzivajoče pesmi. Policiji se ni posrečilo napraviti mir. Prišel je oddelek vojakov, ki je z nasajenimi bajoneti obstopil voz in »vsenemške vojske« aretirali. — Iz najditelj morilec. V New Yorku je neki 17letni iznajditelj

zračne zavire nakrat zblaznel. Ubil je svojo mater in njeno truplo s sekiro razsekal na drobne kosce. Svoji 12letni sestri je preklal črepinjo. — Orožništvo na Hrvaškem bodo reorganizirali. Orožniki bodo dobili tudi povišane plače. Stroški za reorganizacijo bodo znašali 400.000 K. — Poskušeni mor. Vseučiliškega profesorja v Lovu dr. Ladislava Miemilowicza je hotel zastrupiti njegov sluga. Namešal mu je v mleko strihnina, a profesor je to opazil. Sluga je aretiran. — Združene evangelijske cerkve v Nemčiji in na Avstro-ogrskem je sklenil kongres evangelijskih cerkvenih zastopstev, ki je zboroval v Wittenbergu. — Burski generali po poročilu jako nezanesljive londonske »Central News« niso dobili v Rimu avdienco pri sv. očetu in tudi ne pri laškem kralju. — Grof Evgen Eszterhazy, ki je izstopil iz reda jezuitov, se bo v nedeljo poročil v Londonu z markizo Reinac ter potem odpotuje v Ameriko. — Zaroka nemškega prestolonaslednika. Zopet zatrjujejo, da se bo nemški prestolonaslednik zaročil s sestro mlajšega nadvojvode Saxe-Coburg-Gotha. — Brezžično brzojavljenje bodo vpeljali med Rimom in Buenos Ayresom. Stroški za napravo bodo znašali 750.000 lir. — Dunajski vseučiliški profesor v zadregi. Dunajski vseučiliški profesor Lorenz je v Cikagi operiral hčer milijonarja Armoun — za to operacijo je dobil 300.000 K — in je na ondotni kliniki tudi brezplačno srečno operiral 8 ubožnih otrok. Sedaj se bo moral zagovarjati v Ameriki radi izvrševanja prakse brez koncesije. — Roparji so v Sassari po noči napadli hišo kmeta Talu in jo zažgali. Odnesli so 12.000 lir. Kmet je smrtno ranjen. — V Berlinu so došli burski generali. — 140 milijonov dolarjev škode je napravila stavka ameriških premogokopov. — Stražnik — žrtev svojega poklica. V Lovu so dobili zjutraj na cesti stražnika Ivana Fanga s preklano glavo. Zasledoval je dva tatu, ki sta hotela ulomiti v neko trgovino, a tatova sta ga pobila na tla. — Oropan čudak. Duhovnik Andrej Tubina v Genevi je bil čudak, ki je vedno nosil vse svoje premoženje seboj. Te dni so ga poščkali neki lopovi na njegovem sprehodu in ga napadli. Vzeli so mu 60.000 lir. O storileh ni s'edu.

Čin pijanke. Neki Alstrefski v Brooklynu v Amer. je ležal v krvi na tleh in je rekel poklicani policiji, da je njegova žena v pijanosti zmerjala hčer; ko je pa isto branil, zabodla ga je žena večkrat z nožem. Zanj so našli smrčečo v postelji. Policaj je je prebudil in jej ukazal, da gre z njim na policijsko postajo. Potem se je obrnil proč od nje. V tem hipu je ista poskočila, zgrabila britev svojega moža in si prerezala goitaneč od ušesa do ušesa, ne da bi jo mogli ovirati pri tem. Oba ranjenca so prenesli potem v bolnišnico, kjer so pa zdravniki rekli, da jima ni nikake rešitve več.

Turki sovražijo jerebice, ker so baje izdale preroka Mahomeda, ko se je enkrat skril v žitu na polji, njegovim preganjalcem. Iz tega vzroka tudi noben Turek ne je jerebičjeje mesa. Ravno tako je navada med Turki, da je kaznovan, kdor ubije jastreba, ki je Bogu posvečen. Kdor ubije pardala, je najprej 24 ur zaprt, ker je ubil žival, katere se Bog poslužuje, da ljudi kaznuje, po tem pa dobi od države denarno podporo, ker je človeštvo rešil enega sovražnika.

Ženski doktorji. V minulem šolskem letu je bilo na univerzah v Nemčiji promoviranih 14 dam. Iz med teh je 8 iz Severne Amerike, drugih 6 pa iz Nemčije. Največ se jih je zanimalo za zdravniško vedo.

Imenitni prednik Em. Zola ima med svojimi predniki tudi moža, ki je bil prištet med svetnike. Živel je v Bresciji in stopil je l. 1600 v družbo Jezusovo. Daloval je kot misijonar v Indiji in na Japonskem in je umrl leta 1620 kot mučenik na gromadi. Pii IX. je prištel Janeza Krstnika Zola leta 1860 med svetnike. Tako različni ljudje se dobe v eni rodbini!

Tovarne na Češkem Na Češkem je bilo leta 1901 po uradni statistiki 129 tovarn za sladkor in se je pridelalo 5.091.271 kilogramov sladkorja; pivovarnic je bilo 634 in se je naredilo 9.485.640 hl. V Plznu v treh tovarnah se je pripravilo 1 mil. hektolitrov pive.

Čudna statistika. Neki dunajski list piše: Pariz je mesto, kjer je največ krojačev, advokatov in pisateljev, London je mesto, kjer je največ fižakarjev, inženjerjev, tiskarjev in kuharjev. Amsterdam je mesto, kjer je največ oderuhov, v Bruslju je največ lumpov in mladoletnih kadivcev. Neapolj je prebivališče postreščkov, Berlin pivovincev.

Osoda enega milijona ljudi. Neki statistik pravi: Ako vzamemo en milijon novorojenih otrok, tedaj od tega števila v prvem letu umre 150.000, čez eno leto 53.000, do konca tretjega leta zopet 28.000 in do konca 13. leta še 4000 oseb. Od 13. do 45. leta jih umre 500.000. 60. leta do

čaka le okoli 300.000 ljudi in 80. leto le 37.000 oseb. V 95. letu živi le 223 edincev in v 108. letu umre zadnji človek iz milijona.

Podržavljenje lekarn Na Ruskem premišluje vlada, kako bi se podržavile lekarnice. Zdaj so zdravila silno draga, tako da je za bolno ljudstvo nabavljenje zdravil mnogokrat nemogoče iz materialnih ozirov. Vlada bi zdravila dajala cenejše in revežem zastoj. Iz dobička bi se naredil penzijski fond za državne lekarnarje.

Spomenik Poljaku v Ameriki. Kongres Zedinjenih držav severnoameriških je sklenil, da se v Washingtonu na državne stroške postavi spomenik Poljaku Kazimiru Pulawskemu na trgu Lafayette, tam, kjer sta že spomenika generalov Lafayette in Rochambeau.

Živega v rakev. V Kabarovsku v Sibiriji napila sta se dva vojaka. Eden ni prišel do vojašnice ter obležal je nezavesten na ulici. Mimoidoča sanitetna patrulja ga je našla, položila na voz in ga, misleča, da je obolel za kolero, peljala v barako za okužene. Tam so dozdevnega mrtveca potresli z neugašenim apnom, zabili v rakev in ga takoj prepeljali na pokopališče za okužene. Ko je mrtvaški voz vozil čez železniški nasip, zadrl je ob velik kamen. Rakev je odletela z voza, in pokrov je odskočil. Padeč in sveži zrak sta vzbudila pijanega vojaka, ki je začudeno gledal celo komedijo, potem pa zbežal. Seveda je bil mestni zdravnik takoj odstavljen.

Hercegovci se vračajo. Iz Mitrovice se poroča, da se v trumah iz Srbije vračajo izselenci iz Hercegovine in Črne gore.

Troški transvalke vojske. Burska vlada v Transvalu je imela le 10 milijonov, ko je pridela vojsko. Ta denar je hitro pošel. Nato pa je vlada zaplenila 5655 kg. zlata v vrednosti 19.200.000, in iz 12 zlatih rudnikov je med vojsko dobila nad 67 milijonov. Buri so do konca vojske imeli dovolj denarja za orožje in živež, ki so ga dobivali čez portugalsko ozemlje. Vojska pa jim je uničila poslopj in polja za 300 milijonov.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 16. septembra do 14. oktobra poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Upravištvo »Slov. Naroda« 225 28 K, uredništvo »Slovenca« 28 K, Anton Nabergoj na Prosoku 40 K, tveška Iv. Perdan od vžigalic 600 K, župnik Iv. Vrhovnik namesto venca + prof. Iv. Vrhovec 10 K, Antonija Kadivec izkupilo za družbene znake 133 20 K učitelj Mirko Kožuh pri Sv. Martinu na Paki zbirko učiteljev-vojakov 8 K, adjunkt Drag. Dolenc na Dunaju 130 K, občina Trnovo pri Ilir. Bistrici 20 K (po »Sl. N.«), kapelan V. Poljanec v Škečanju (Kor) ob godovanju g. M. Ražuna v St. Jakobu nabranih 20 K; podružnice: ženska frančiškansko-šenklaška pokroviteljstvo tvrde Gričar & Mejač 200 K, ženska šentpeterska pokroviteljstvo iste tvrde 200 K, za Šteben in okolico 25 K, na Greti 200 K, za Velikovec in okolico 80 K, za Lehen (Štajersko) 49 K, možka v Ilir. Bistrici 133 47 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za Jeranovo dijaško mizo so darovali p. n. gg.: A. Janežič, fia komisar v Ljubljani, 6 K; Rajčavič, ekspozit v Trnju, 6 K; neimenovan 10 K, K. I. 3 K; Fr. Schweiger, dekan v Leskovcu, 10 K; A. Jamnik 10 K; E. P. 4 K; A. Šinkovec, župnik na Jesenicah, 10 K.

Za Marijanišče: G. A. Jamnik, župnik v Sorici, 6 K.
Bog plačaj!

Društva.

(Vabilo na VI. redni občni zbor društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov), kateri se vrši v Celju v »Narodnem domu« dne 19. listopada 1902 ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Poročila društvenega vodstva: a) tajnika, b) blagajnika, c) računskih pregledovalcev. 3. Volitev odbora 4. Razno. Odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 16. okt. (C. B.) Današnja sejo poslanske zbornice je po 11. uri otvoril predsednik grof Vetter. Galerije so dobro obiskane. Rešitev formalnosti in branje došlih vlog je zavzelo eno uro. Nato je podal finančni minister pojasnilo k predloženemu proračunu za leto 1903. Domobranski minister je predložil načrt o vojaških novinceh ter zahteva mej drugim 38 milij. za topništvo. Izmed številnih nujnih predlogov so omeniti oni o stavki v Galiciji, re-

viziji volilnih listin za nižje-avst. dež. volitve in glede jezikovne ravnopravnosti pri sleških oblastvih.

Dunaj, 16. okt. (C. B.) Vlada je predložila danes načrt zakona, s katerim se dovoljuje, da se poleg določenega števila vojaških novincev po potrebi pozovejo v aktivno službo tudi domaestni rezervniki do najvišjega števila, ki se določi vsako leto posebej. S tem zakonom je v zvezi kontingent novincev za leto 1903 v dosedanji visokosti.

Dunaj, 15. oktobra. (C. B.) Maj izdatki v drž. proračunu (Prim. dnevno vest. Op. ured.) se nahaja tudi postavka 10.000 K kot prvi obrok za nastanitve samostojnih slovenskih gimnazijskih razredov v Celju v novem poslopju izvan Celja.

Dunaj, 16. okt. Agrarci groze z obstrukcijo, ako vlada takoj ne predloži zakona o blanko-terminski kupčiji, katerega je gosposka zbornica v nekaterih točkah izpremenila. Agrarci groze z obstrukcijo tudi za slučaj, ako se ne sklene v njihovem smislu.

Gradec, 16. okt. Graškim drž. poslancem se je posrečilo pridobiti vlado zato, da graški mestni občini ne bo treba plačevati letnih 16.000 kron za vzdrževanje univerze. (To se je da o Gradcu, ki ni nič trpel radi potresa. Ljubljani se pa noče podaljšati niti rok vračanja potresnega posojila. G. dr. Tavčar, graška poslanca Vas pač v delavnosti prekašata! Opomba ured.)

Zofija, 16. oktobra. Makedonski centralni odbor poroča, da so pri Srbino in Zaporewo vstasi premagali turške čete. Zasedli so gorski prelaz Kresnaja in uplenili mnogo topov in pušk. Cerkev v Padešu so Turki razdrli s streli iz topov in duhovnika Lazarja, mnogo žena in otrok obglavili. Struga Strume je polna mrtvih trupel. Vasi Melnik, Petric, Pors so v plamenu, vasi Stamen in Pjaneczko so popolnoma pogorele.

Po sklepu lista.

Ministerska kriza. — Pravosodni minister odstopil.

Dunaj, 16. okt. Pravosodni minister baron Spens-Booden podal ostavko, katero je cesar tudi sprejel.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506,2 m, srednji račni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi	Nebo	Podoba v 24 urah v mil.
15	3 zveč.	737,6	12,7	sl. jug	jasno	1-0
16	7. zjutr.	735,6	12,8	brezv.	dež	
	2. popol.	733,8	17,3	sr. jug	sk. obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 13,7°, normale 10,6°.

Dunajska borza

dne 16. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	100,60
Skupni državni dolg v srebru	100,50
Avstrijska zlata renta 4%	120,55
Avstrijska kronska renta 4%	100,20
Ogrska zlata renta 4%	120,15
Ogrska kronska renta 4%	97,60
Avstro-ogrske bančne delnice, 600 gid.	15,84
Kreditne delnice, 160 gid.	60,50
London vsta	239,30
Švabski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	116,92 1/2
10 mark	23,41
10 frankov (napoleonador)	19,05
Italijanski bankovci	95,12 1/2
1 kr. cekini	11,32

Zahvala. 1181 1-1

Za mnoge izraze sočutja ob boleznih in smrti naše ljubljene soproge, ozir. matere, sestre in tete, gospo

Terezije Marzolini

kakor za obilno spremstvo drage rajne k zadnjemu počitku, slednjič za lepe darovane vence izrekajo najtoplejšo zahvalo

žalujejo ostali.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1902.

Prosim, gosp. kolesarji,
blagovolite čitati!

Vsled proti koncu idočee sezije namenil sem svojo zalogo še ostalih koles znamka „Styria in Helikal“ letošnjih modelov pod svojo ceno izprodati, zato je dana slehernemu najugodnejša prilika, si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni pridobiti. Isto velja za šivalne stroje in kolesarske potrebščine, kakor tudi pneumatike.

982 8

Spoštovanjem priporočam

Franc Čuden, trgovec in urar,
Mestni trg.

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponi-ju gospodu lekarnarju **G. Piccoli-ju** v Ljubljani prisrčno zahvalo za doposlane jim steklenice

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dne 27. novembra 1897 podelili naslov „Dvorni za-
ložnik Nj. svetosti“.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo boleham **G. Piccoli-jevo želodčno tinkturo**, katera krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

G. Piccoli, lekarnar »pri angelu«
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tinktura za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 steklenic za gl. 1.26 a. v., po 24 stekl. za gl. 2.40, po 36 za gl. 3.60, po 70 za gl. 6.50, po 110 za gl. 10.30. — Poštnino mora plačati p. n. naročnik. III. 5 25-21

Največji in najstarejši slovanski
zavod za pridobivanje vode na
Avstrijskem.

Ant. Kunz,
in kr. dvorni zalagatelj
v Hrančicah (Moravsko)
izdeluje

vodovode

za mesta, vasi, prista-
ve, zavode, gradove,
toplice, bolnišnice itd.

Ta tvrdka je izdelala kar more dokazati s pohvalnimi spričevaji, vodovode že v 42 mestih, 510. občinah, na mnogih velikih posestvih in industrijskih zavodih.

Samodelni vodotežni stroji. — Najizvrstnejše vodne sesalke za kakoršnokoli daljavo. — Veterini motorji. — Samodelni korita za napajanje živali.

Na željo izdelamo vsakovrstne projekte in proračune po lastnih državnopotrjenih inženirjih

Ceniki zastoj in franko.
849 (28-25)

Proda se lepo posestvo

1117 3-2

na jako ugodnem mestu za trgovino v **Ozlju pri Metliki poleg Karlovca**. Hiša je bila novo zidana pred 10 leti poleg župnega dvorca ter ima štiri sobe, lepo kuhinjo, prodajalnice in veliko klet. Preko deželne ceste je sadnjak s kuhinjskim vrtem, eventualno k temu tudi potrebna oranica 1 orala, dalje velik prostor sliv in pred 5 leti zasajeni vinograd, v obsegu 2 oralov krasnega nasada, ki je letos že obilno rodil. — Vse posestvo se da tudi v najem. Kdor želi kupiti ali vzeti v najem, naj piše podpisnemu.

Leopold Loger,

občinski bilježnik in upravitelj v Vukovini
pri Veliki Gorici na Hrvaškem.

Salame

ogrske gl. 1.70, domače iz šunka gl. 1.20, domače gl. 1.—, dunajske 80 kr. kilo. — Šunka brez kosti (Rollschinken) 90 kr. in gl. 1.10, suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago

546 12-12 **Janko Ev. Sire** v Kranju.

Na prodaj sta 2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gl. 65.—
drugi 150 „ „ „ 250.—

pri 1073 12-6

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom raz-
pošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD
trgovina z urami in zlatino
Most (Brüx) št. 234, Češko.
Dobre rem. ure iz nikla gl. 3.75
Prave srebrne rem. ure „ 5.80
Pristne srebrne verižice „ 1.20
Budilniki iz nikla „ 1.95
Moja tvrdka je odlikovana s
s. c. kr. orlom, z zlatimi in sre-
brnimi svetinjami in ima na
razpolago na tisoče priznanskih
pisem. — Cenik s podobami
brezplačno. 573 100-47

„THE GRESHAM“
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.
Podružnica za Avstrijo:
Dunaj, I., Giselastrasse 1,
v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1900 kron 184,387.703.—
Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1900 33,357.497.—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1848) 405,307.367.—
Mej letom 1900 je društvo izdalo 5556 polic z glavico 50,898.267.—
Za specijelno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do 31. decembra 1900 v vrednostnih papirjih založila že znesek

nom. kron 21,039.000.—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

490 12-7

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Novosti

konfekciji za dame

najnovejše pariške in berlinske
modele priporočata po najnižji ceni

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Največja zaloga

oblek za gospode,
dečke in otroke in

vseh oblačilnih predmetov.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko

1167 6-2

Krasen slovenski skladni koledar

za trgovine, obrte, urade,
pisarne, šole in posamnike

izide začetkom novembra v moderni in elegantni obliki v
založništvu trdke

IVANA BONAČA v Ljubljani.

Cena je vzlic okusni izdelavi zelo nizka, samo 70 vin, s pošto
20 vin. več.

Prekupci dobó velik rabat in se na zahtevo pošlje cenik.

Trgovci porabijo istega lahko kot lepo novoletno darilo in se
brezplačno vtisne njih firma.

Da ne bode, ako koledar kmalu poide, prepozno, prosim gospode naročnike,
da se čim preje oglašé, ker se bo pri razpošiljavi na take v prvi vrsti ozira'o.

Feliks Toman

kamnoseški majster v Ljubljani,

Reseljeva cesta št. 30

Največja zaloga izdelanih
nagrobnihih spomenikov

najbogatejša zbirka črnih 1103 9-7

piramid, obeliskov in nagrobnihih križev
od najlepšega švedskega granita in
labradorja.

Lastni izdelek

Najnižja cena

Pripoznano natančnejše izdelovanje

cerkveno umetnih in monumentalnih
kamnoseških proizvodov.

Plošče za pohištvo od raznega marmorja.

Stavbena dela vsake vrste.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.